

YTTRANDE
2010-12-22

Integrations- och jämställdhetsdepartementet
103 33 Stockholm

Romers rätt – en strategi för romer i Sverige (SOU 2010:55)

Svenska Tornedalingars Riksförbund – Tornionlaaksolaiset (STR-T) har inbjudits att lämna yttrande över betänkandet och har för avsikt att endast fokusera på frågorna som rör inrättande av förvaltningsområde för romani chib, inrättande av kulturinstitutioner samt sannings- och försoningskommission.

Sammanfattning

STR-T instämmer i delegationens förslag samt Länsstyrelsen i Stockholms yttrande att det bör eftersträvas att inrätta förvaltningsområde för romani chib.

STR-T vill också upplysa att för den tornedalska minoritetens kultur finns ingen institutionell hemvist.

STR-T delar delegationens uppfattning att en sannings- och försoningskommission bör inrättas. Detta kan påverka övriga åtgärder som föreslås i betänkandet

Synpunkter kring betänkandet

11. Rätt till språk

Beslutet om utvidgning av förvaltningsområde för samiska, finska och meänkieli har fått en betydelse för minoritetsspråkens status i samhället, det är fler kommuner och förvaltningsmyndigheter som har uppmärksammat minoriteters rätt till service på minoritetsspråk. STR-T menar att en utredning kring inrättande av förvaltningsområde för romani chib bör tillsättas då det dels finns lokala erfarenheter kring inrättande av förvaltningsområden i Sverige som är värdefulla att känna till. Och dels för att förvaltningsområden är kopplat till att finska, meänkieli och samiska är territoriellt skyddade språk inom Europarådets ramkonventioner. Inrättande av förvaltningsområde för romani chib ska inte få konsekvenser för andra minoritetsspråk vad gäller resurstilldelning.

12. Rätt till kultur

Delegationens förslag är att det inrättas romska kulturinstitutioner. I detta sammanhang vill STR-T hänvisa till att en institutionell hemvist för tornedalska minoritetens kultur saknas i Sverige. STR-T har i tidigare remissyttranden *Kraftsamling! – museisamverkan ger resultat (SOU 2009:15)* samt *Grundanalys, Förnyelseprogram och Kulturpolitikens arkitektur av Kulturutredningen (SOU 2009:16)* poängterat vikten av att det förbereds en översyn för att i samråd med STR-T och andra tornedalska företrädare förbereda uppbyggnaden av en institutionell hemvist för den tornedalska kulturen. STR-T har en god överblick av aktörer verksamma inom fältet.

14. Försoning

STR-T har förstått att huvudsyftet med en sannings- och försoningskommission är att kartlägga och dokumentera övergrepp samt diskriminering som begåtts av statsmakten mot romer. STR-T har också förstått att syftet också är att ge romerna möjlighet att ge sin bild av historien, vilket kan få en avgörande påverkan på de åtgärder som föreslås inom ramen för betänkandet.

Undersökningar som bör beaktas

IJ2007/2710/D, *Situationen för minoritetsspråket meänkieli i Sverige*, Harriet Kuoppa, Institutet för språk och folkminnen, DAUM.

För STR-T
Dag som ovan

Tore Hjorth
Ordförande

Maja Mella
Handläggare